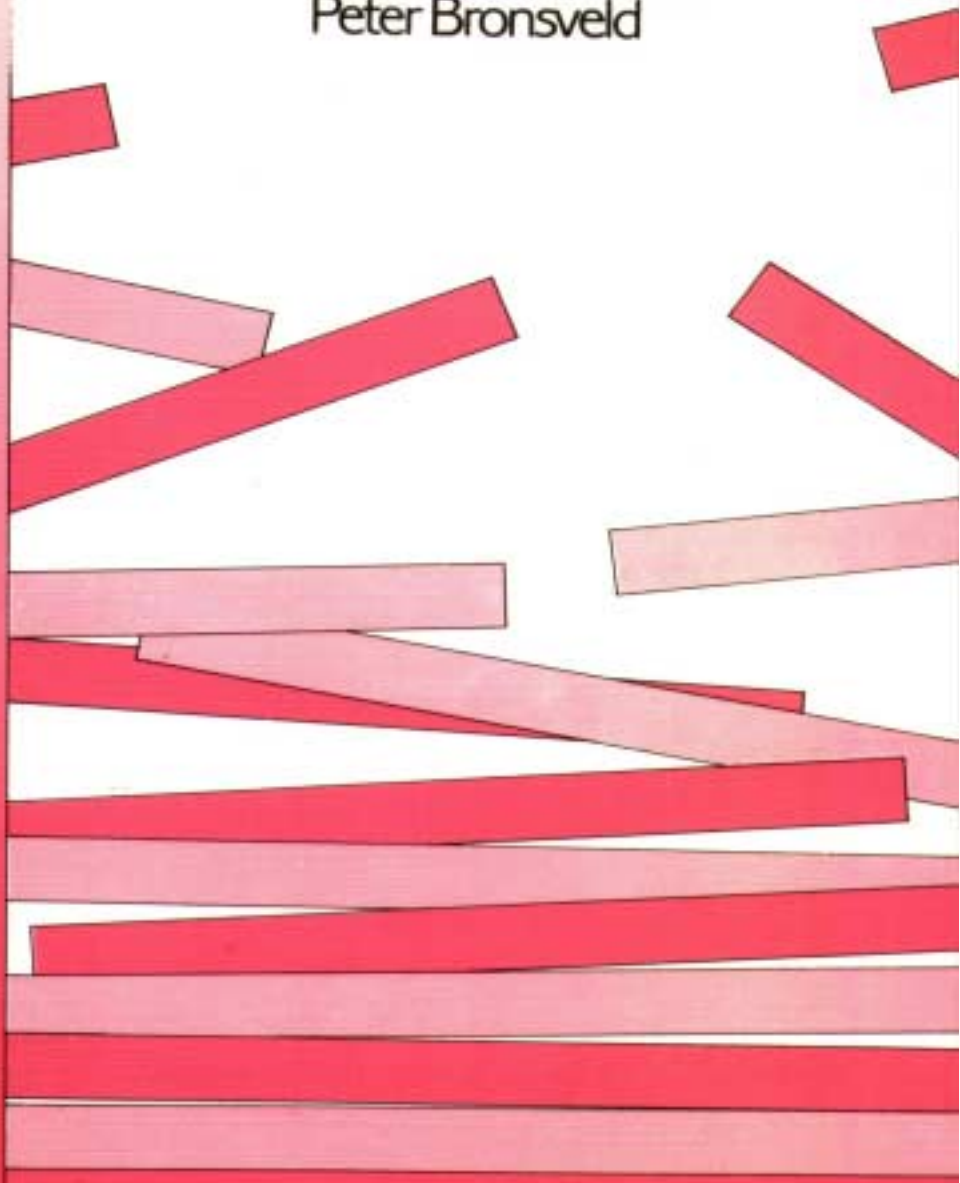

Kracht van Omhoog

Basisstudies 8

Peter Bronsveld

Basisstudies 8

Peter Bronsveld

- De geestelijke wereld
- Geloof voor alledag
- Geestelijk gezag
- Discipelschap
- Het Israël Gods
- Levensvernieuwing

WWW.RHEMAPRINT.NL

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Bronsveld, Peter

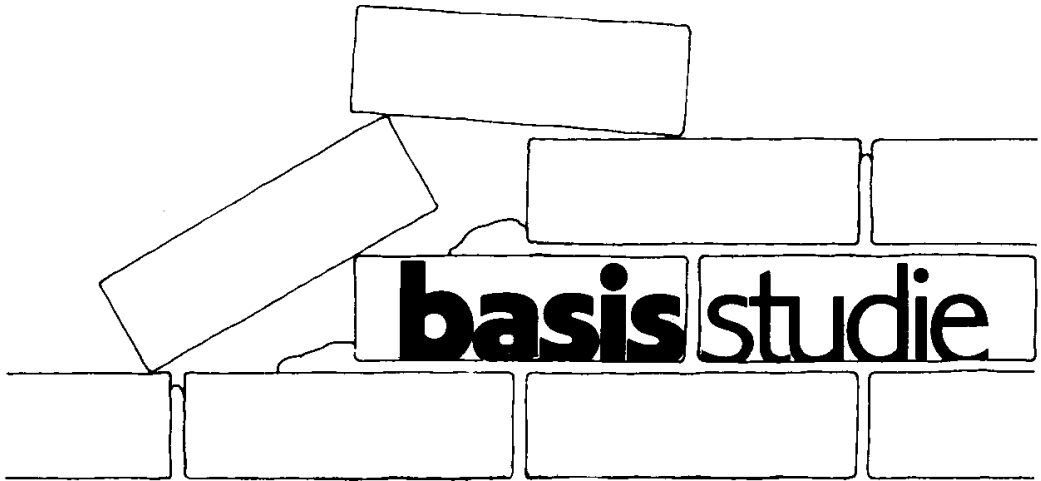
Basisstudies / Peter Bronsveld. -Gorinchem: Kracht van Omhoog 8: De geestelijke wereld, geloof voor alledag, geestelijk gezag, discipelschap, het Israël Gods, levensvernieuwing

Met lit.opg.

ISBN 90-6261-528-7

SISO 255 UDC 242

Trefw.: geloofsleven.

de geestelijke wereld

Het unieke van de mens is, dat hij geschapen werd om te leven in twee werelden: in de 'natuurlijke', maar ook in de 'geestelijke' wereld. Hij mag leven met het zintuiglijk waarneembare, maar ook met het onzienlijke:

- 'Daar wij niet zien op het zichtbare, maar op het onzichtbare-, want het zichtbare is tijdelijk, maar het onzichtbare is eeuwig' (2 Korinthiërs 4:18).
- 'Wij wandelen in geloof, niet in aanschouwen' (2 Korinthiërs 5:7).

Een verduisterd denken

Helaas, de waarneming van het 'boven-zintuiglijke' werd bij de mens maar weinig ontwikkeld, zelfs onder christenen:

- 'Dit zeg ik dan en betuig ik in de Here, dat gij niet langer moogt

wandelen, zoals ook de heidenen wandelen, *in de ijdelheid van hun denken, verduisterd in hun verstand, vervreemd van het leven Gods om de onwetendheid, die in hen heerst, om de verharding van hun hart*' (Efeziërs 4:17,18).

Hoewel bij de mens van nature (!) het besef van het bovennatuurlijke leeft, verkoos hij zijn leven op het zichtbare in te stellen, met gevolg dat zijn geestelijk onderscheidingsvermogen verloren ging:

- 'Hoewel zij God kenden, hebben zij Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar *hun overleggingen zijn op niets uitgelopen, en het is duister geworden in hun onverstandig hart*. Bewerende wijs te zijn, zijn zij dwaas geworden.... En daar zij het verwerpelijk achtten

God te erkennen, heeft God hen *overgegeven aan een verwerpelijke denken* om te doen wat niet betaamt' (Romeinen 1:21,22,28).

Over het algemeen bleef de 'onzichtbare wereld' voor de mens een gesloten boek. De mens leeft voor zijn aardse bestaan - niet geestelijk, maar vleeselijk. Als voor de zondvloed de mens zich uitsluitend op het natuurlijke leven concentreert, klaagt de Heer:

- 'Mijn Geest zal niet altoos in de mens blijven, nu zij zich misgaan hebben; *hij is vlees*; zijn dagen zullen honderd twintig jaar zijn' (Genesis 6:3).

Onbegrip onder Gods volk

Zelfs onder het volk Israël was begrip van de onzienlijke wereld slechts matig voorhanden - hoezeer men toch moest constateren, dat die geestelijke wereld er inderdaad moest zijn. Men zag Gods daden, maar begreep de achtergronden en de bedoelingen er niet van:

- 'Hij maakte Mozes zijn wegen bekend, de kinderen Israëls zijn daden' (Psalm 103:7).

Is het wonder dat de psalmist vanuit zijn verbondenheid met de aarde dichtte:

- 'De hemel is de hemel van de Here, maar de aarde heeft Hij de mensenkinderen gegeven' (Psalm 115:16).

Ooit verweet de Heer zijn volk dat het volkomen in het natuurlijke leven opging:

- 'Waarom weegt gij geld af voor wat geen brood is en uw vermogen voor wat niet verzadigen kan?' (Jesaja 55:2).

De mens is geroepen om ook de dimensie in zijn bestaan te voeden:

- 'Hoor aandachtig naar Mij, opdat *gij het goede eet en uw ziel zich in overvloed verlustige*. Neigt uw oor en komt tot Mij; hoor, opdat uw ziel leve' (Jesaja 55:2,3).

Het is niet verwonderlijk dat de Heer in verband met de onbekendheid van zijn volk met de geestelijke kant van het leven, moest stellen:

- 'Mijn gedachten zijn niet uw gedachten en uw wegen zijn niet mijn wegen, luidt het woord des Heren. *Want zoals de hemelen hoger zijn dan de aarde, zo zijn mijn wegen hoger dan uw wegen en mijn gedachten dan uw gedachten*' (Jesaja 55:8,9).

Een nieuwe tijd, een nieuwe boodschap

In een ver verleden sprak de profeet Daniël van een tijd, waarin onder Gods volk waarachtig inzicht aangaande de geestelijke wereld door zou breken:

- 'Velen zullen onderzoek doen, en de kennis zal vermeerderen... Geen der goddelozen zal het verstaan, maar *de verstandigen zullen het verstaan*' (Daniël 12:4,10).

Met de komst van Jezus werd een begin aan de vervulling van deze belofte gemaakt. Van diens prediking zegt Matteüs:

- 'Van toen aan begon Jezus te prediken en te zeggen: Bekeert u, want het *Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen*' (Matteüs 4:17).

Met deze oproep gaf de Heer aan dat de tijd was aangebroken waarop de mens inzicht in de geestelijke wereld geboden zou worden. Het 'Koninkrijk der hemelen', de 'onzienlijke wereld', was waarneembaar en bereikbaar geworden. Deze wereld moest Jezus bekend maken:

- 'Indien ik ulieden van het aardse gesproken heb, zonder dat gij gelooft, hoe zult gij geloven, *wanneer Ik u van het hemelse spreek?* En niemand is opgevaren

naar de hemel, dan die uit de hemel neergedaald is, de Zoon des mensen' (Johannes 3:12,13).

Deze boodschap van Jezus stond haaks op die der Farizeeën en schriftgeleerden, die met hun leringen de mens juist aan het aardse kluisterden:

- 'Maar wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want *gij sluit het Koninkrijk der hemelen toe voor de mensen*. Immers, gij gaat er niet binnen en die trachten binnen te gaan, laat gij niet toe daarin te komen' (Matteüs 23:13).

Goed en kwaad

Wat was nu het inzicht in de geestelijke wereld dat Jezus bracht? Vóór alles betekende Jezus' komst een doorbraak in het denken over God en diens bedoelingen met de mens, in het besef van goed en kwaad:

- 'Niemand heeft ooit God gezien, de eniggeboren Zoon, die aan de boezem des Vaders is, die heeft Hem doen kennen' (Johannes 1:18).

Jezus toonde aan dat wat vanuit de geestelijke wereld van GóD op de mens afkomt slechts goed kan zijn:

- ‘Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, *hoeveel te meer zal uw Vader in de hemelen het goede geven aan hen, die Hem daarom bidden*’ (Matteüs 7:11).

Doordenkend over deze visie op God, stelde Jakobus:

- ‘Laat niemand, als hij verzocht wordt, zeggen: Ik word van Godswege verzocht. *Want God kan door het kwade niet verzocht worden en Hijzelf brengt ook niemand in verzoeking*’ (Jakobus 1:13).
- ‘Dwaalt niet, mijn geliefde broeders. *Iedere gave, die goed, en elk geschenk dat volmaakt is, daalt van boven neder, van de Vader der lichten*, bij wie geen verandering is of zweem van ommekeer’ (Jakobus 1:16,17).

Een tweede aspect van het inzicht dat Jezus in de geestelijke wereld verschaftte, is dat het kwaad dat op de mens afkomt niet door God, maar door diens tegenstander bewerkt wordt - door de duivel!

- ‘Gij hebt de duivel tot vader en wilt de begeerten van uw vader doen. *Die was een mensenmoeder van den beginne en staat niet in de*

waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij naar zijn aard, want hij is een leugenaar en de vader der leugen’ (Johannes 8:44).

Bevrijding

Leugen, zonde en ziekte vinden hun oorsprong in de ‘geestelijke wereld’, in de inwerking vanuit het rijk der duisternis. Jezus echter kwam om aan te tonen waar de bron van het onheil in het leven van de mens ligt en hoe dit bestreden kan worden. Van Jezus’ bediening zegt Gods Woord:

- ‘Om ons te redden van onze vijanden en uit de hand van allen, die ons haten,... dat Hij ons zou geven, zonder vreze, uit de hand *der vijanden verlost*, Hem te dienen in heiligheid en gerechtigheid voor zijn aangezicht, al onze dagen’ (Lukas 1:71,74,75).
- ‘De dief komt niet dan om te stelen en te slachten en te verdelgen; Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed’ (Joh. 10:10).

Gelijkenissen

Hemel en aarde vormen voor velen twee totaal verschillende ‘werelden’. Vandaar dat Jezus om van ‘het hemelse’ te spreken, gebruik maakte van gelijkenissen. Elk element in de

gelijkenissen van Jezus sprak van realiteit van de onzienlijke wereld:

- ‘Nog een gelijkenis hield Hij hun voor en Hij zeide: Het Koninkrijk der hemelen komt overeen met iemand, die goed zaad gezaaid had in zijn akker. Doch terwijl de mensen sliepen, kwam zijn vijand en zaaide er onkruid overheen, midden tussen het koren, en ging weg’ (Matteüs 13:24,25).

Deze beelden werden door Hem verklaard:

- ‘Die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen; de akker is de wereld; het goede zaad, dat zijn de kinderen van het Koninkrijk; het onkruid zijn de kinderen van de boze; *de vijand, die het gezaaid heeft, is de duivel; de oogst is de voleinding der wereld de maaiers zijn de engelen*’ (Matteüs 13:37-39).

Het ontbrak Jezus’ toehoorders echter aan ‘geestelijk inzicht’, aan besef van de geestelijke wereld waarvan Jezus sprak; hun innerlijke mens stond daar niet voor open:

- ‘Met het gehoor zult gij horen en gij zult het geenszins verstaan, en ziende zult gij zien en gij zult het geenszins opmerken; *want het hart*

van dit volk is vet geworden, en hun oren zijn hardhorend geworden, en hun ogen hebben zij toegesloten, opdat zij niet zien met hun ogen, en met hun oren niet horen, en met hun hart niet verstaan en zich bekeren, en Ik hen zou genezen’ (Matteüs 13:14,15).

Geestelijk inzicht

De ‘geestelijke wereld’ gaat slechts open voor hen wier geestelijke ogen geopend werden. Dat gebeurt waar het evangelie aan de ongelovigen verkondigd wordt:

- ‘*Om hun ogen te openen ter bekering uit de duisternis tot het licht* en van de macht van de satan tot God, opdat zij vergeving van zonden en een erfdeel onder de geheiligden zouden ontvangen door het geloof in Mij’ (Handelingen 26:18).

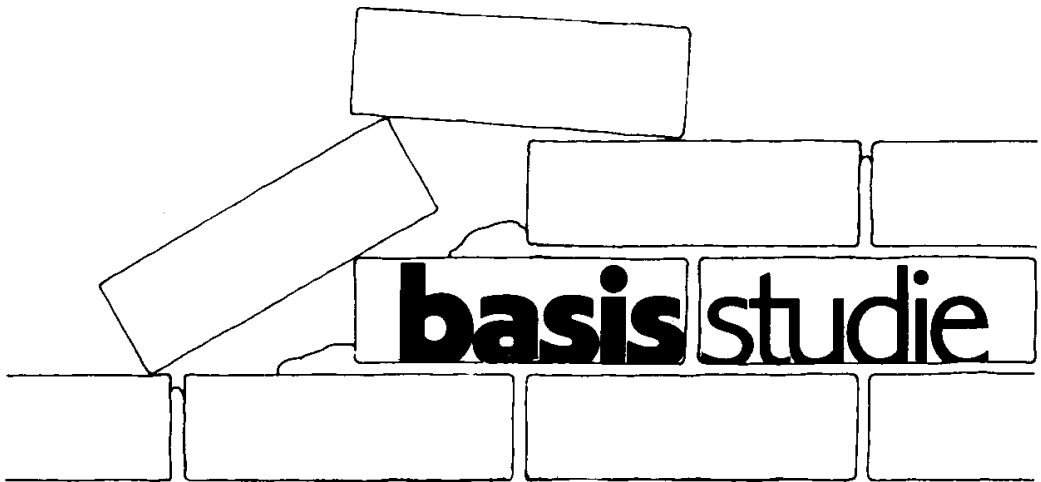
Het volk Israël, hoe godsdienstig het ook was, had geen besef van de geestelijke wereld. Dit breekt slechts bij waarachtige bekering door:

- ‘Want tot heden toe blijft dezelfde bedekking over de voorlezing van het oude verbond zonder weggenomen te worden, omdat zij slechts in Christus verdwijnt. ja, tot heden toe ligt, telkens wanneer

Mozes voorgelezen wordt, een bedekking over hun hart, *maar telkens wanneer iemand zich tot de Here bekeerd heeft, wordt de bedekking weggenomen*. De Here nu is de Geest; en waar de Geest des Heren is, is vrijheid' (2 Korinthiërs 3:14-17).

Waar de ogen open gaan voor de realiteit van de geestelijke wereld, wordt Gods heerlijkheid openbaar:

- 'Want de God, die gesproken heeft: Licht schijne uit het duister, heeft het doen schijnen in onze harten, *om ons te verlichten met de kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Christus*' (2 Korinthiërs 4:6).

Geloof voor alledag

Geloof! Weinig bijbelse begrippen hebben zulk een belangrijke betekenis als juist het 'geloof'. Geloof is een onontbeerlijk element van ons geestelijk leven, want:

- 'Zonder geloof is het onmogelijk God welgevallig te zijn. Want wie tot Hem komt moet geloven dat Hij bestaat en een beloner is van wie Hem ernstig zoeken' (Hebreeën 11:6).

Uiteraard dient de vraag zich aan wat is geloof nu eigenlijk? Gods woord definieert het als volgt:

- 'Het geloof nu is de zekerheid der dingen die men hoopt en het bewijs der dingen die men niet ziet' (Hebreeën 11:1).

In (bijbels) geloof schuilt een element van hoop, van positieve verwachting.

Deze neemt de vorm aan van een innerlijke zekerheid, een intuïtief weten van dingen die nog werkelijkheid moeten worden. Tastbare, zichtbare bewijzen worden door deze overtuiging overbodig. Wáár geloof ziet juist heen door uiterlijke omstandigheden die het tegendeel schijnen te bewijzen:

- '.... want wij wandelen in geloof, niet in aanschouwen' (2 Korinthiërs 5:7).
- 'De lichte last der verdrukking bewerkt voor ons een alles te boven gaand eeuwig gewicht van heerlijkheid, daar wij niet zien op het zichtbare, maar op het onzichtbare; want het zichtbare is tijdelijk, maar het onzichtbare is eeuwig' (2 Korinthiërs 4:17).

De mogelijkheden van het geloof zijn onbegrensd:

- 'Bij God zijn alle dingen mogelijk' (Matteüs 19:26).
- 'Alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft' (Marcus 9:23).

Gods mogelijkheden kunnen ook ónze mogelijkheden worden. Het middel daartoe is het geloof.

Geloof als begaafdheid

Voor een goed begrip van hoe het geloof functioneert in ons leven, moeten we een duidelijk beeld krijgen van Gods oorspronkelijke bedoelingen met de mens. Zijn uitgangspunt bij de schepping was:

- 'Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis
- (Genesis 1:26).

Eén van de goddelijke eigenschappen die de Heer de mens bij de schepping meegaf was de mogelijkheid om geloof uit te oefenen. 'Geloof' maakt namelijk deel uit van Gods éigen natuur. Zijn scheppingskracht komt voort uit zijn geloof. Bovendien geven zijn woorden uitdrukking aan dit geloof. God gelooft in zijn éigen woord:

- 'Ik, de Here, zal het woord spreken, dat Ik spreken zal, en het zal in vervulling gaan' (Ezechiël 12:25).

Het was door dit goddelijke geloofswoord dat de wereld geschapen werd:

- 'Door het geloof verstaan wij, dat de wereld door het woord Gods tot stand gebracht is, zodat het zichtbare niet ontstaan is uit het waarneembare' (Hebreeën 11:3).

Ditzelfde creatieve vermogen heeft God ook in de mens gelegd. Het moet echter tot ontplooiing worden gebracht, vandaar dat de apostel Paulus getuigt:

- 'Maar nu wij dezelfde geest des geloofs hebben, gelijk geschreven staat: Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken, geloven ook wij, en daarom spreken ook wij' (2 Korinthiërs 4:13).

Elk mens kán geloven. Het is echter zaak dat hij deze goddelijke begaafdheid gebruikt om zijn aandacht te richten op wat God voor hem doen wil:

- '... allerwegen is uw geloof dat zich op God richt, bekend geworden' (1 Tessalonicenzen 1:8).

Hoe geloof ontstaat

Als nu iedereen de mogelijkheid bezit om te geloven, hoe komt het dan dat zo weinigen er gebruik van maken? De bijbel geeft duidelijk aan op welke

manier ons geloof geactiveerd en gericht moet worden:

- ‘Zo is dan het geloof uit het horen, en het horen door het woord van Christus’ (Romeinen 10:7).

Geloof ontstaat wanneer we van Gods toezeggingen kennis nemen en er ook mee instemmen. Eerst dienen we te weten wat God doen wil; vervolgens moeten we ons vertrouwen op zijn beloften bouwen. Abraham is daar het grote voorbeeld van geweest, toen hij door het geloof uitzag naar de vervulling van Gods belofte, dat zijn vrouw hem op hoge leeftijd nog een zoon zou baren:

- ‘Aan de belofte Gods heeft hij niet getwijfeld door ongeloof, doch hij werd versterkt in zijn geloof en gaf God eer, in de volle zekerheid dat Hij bij machte was hetgeen Hij beloofd had ook te volbrengen’ (Romeinen 4:20).

De grote vraag waar het bij het geloven om gaat is dan ook: hoe leren we Gods stem verstaan? Het antwoord ligt voor de hand: door vóór alles onze aandacht te richten op zijn (geschreven) woord en de prediking van dit woord:

- ‘Hoe zullen zij dan Hem aanroepen in wie zij niet geloofd hebben? Hoe geloven in Hem van wie zij niet

gehoord hebben? Hoe horen zonder prediker’ (Romeinen 10:14).

Gods Woord is de basis voor ons geloof, maar het hebben van zekerheid is toch méér dan verstandelijk instemmen met dat Woord alleen. Het is een diepe, innerlijke overtuiging, die alleen geboren kan worden vanuit een reële verbondenheid met Jezus Christus zelf:

- ‘Immers, de Zoon van God, Christus Jezus, die in uw midden verkondigd is... was niet: ja en neen, maar in Hem was het: ja. Want hoevele beloften Gods er ook zijn, in Hem is het: Ja; daarom is ook door Hem het: Amen, tot eer van God door ons’ (2 Korinthiërs 1:19,20).

Geloven is niet alleen een zaak van het verstand, van instemmen met wat Gods Woord zegt, maar het is evengoed een zaak van het hart. Paulus brengt dat tot uitdrukking als hij spreekt over de geestelijke wapenrusting, die zowel het hoofd (ons bewuste gedachteleven) als ook ons ‘hart’ beschermen moet:

- ‘... toegerust met het harnas (letterlijk: het borstplaatje) van geloof en liefde en met de helm van de hoop der zaligheid’ (1 Tessalonicenzen 5:8).

Het is Gods Geest die bij onze kennismaking met zijn Woord dat Woord ook levend maakt. Paulus noemt zichzelf dan ook verkondiger van:

- ‘... een nieuw verbond, niet der letter, maar des Geestes, want de letter doodt, maar de Geest maakt levend’ (2 Korinthiërs 3:6).

Vóór alles is het nodig dat we leren ons gedachteleven met Gods woorden te verzadigen:

- ‘De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten... Want mijn gedachten zijn niet uw gedachten en uw wegen zijn niet mijn wegen, luidt het woord des Heren’ (Jesaja 55:7,8).

Daarna, als God eenmaal ons gedachteleven heeft gecorrigeerd en wij in staat zijn de ‘dingen te bedenken die boven zijn’, zal de Heilige Geest ons ook heel duidelijk Gods stem voor ons persoonlijk leven uit dit Woord laten herkennen:

- ‘Alzo zal mijn woord, dat uit mijn mond uitgaat, ook zijn; het zal niet ledig tot Mij wederkeren, maar het zal doen wat Mij behaagt en dat volbrengen waartoe Ik het zend’ (Jesaja 55:11).

Geloven en belijden

Toen God bij de schepping ‘het niet zijnde tot aanzijn riep’, deed Hij dat vanuit zijn geloof in zijn spreken. God sprak en het was er! Ook bij ons ligt in het uitspreken van onze geloofsovertuiging geweldige kracht. Geloven met ons hart en belijden met onze mond horen onlosmakelijk bij elkaar:

- ‘Want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot behoudenis’ (Romeinen 10:10).

Belijden tot behoudenis is meer dan alleen maar ‘redding’ ontvangen. Deze term is een verwijzing, naar ál Gods voorzieningen voor ons leven - voor ál onze geestelijke en natuurlijke behoeften. Wanneer wij in geloof de beloften van de Heer belijden, gaat Jezus Christus daar achter staan om ze waar te maken:

- ‘Daarom, heilige broeders, deelgenoten der hemelse roeping, richt uw oog op de apostel en hogepriester onzer belijdenis, Jezus, die getrouw is jegens Hem, die Hem heeft aangesteld’ (Hebreeën 3:1,2).
- ‘Daar wij nu een grote hogepriester hebben, die de hemelen is doorgedaan, Jezus, de Zoon van

God, laten wij aan die belijdenis vasthouden' (Hebreeën 4:14).

Als we eenmaal begonnen zijn onder de leiding van Gods Geest onze instemming met bepaalde beloften te betuigen, moeten we daarin ook volharden:

- 'Laten wij de belijdenis van hetgeen wij hopen onwankelbaar vasthouden, want Hij, die beloofd heeft, is getrouw' (Hebreeën 10:23).

Gebed

Zijn we ertoe gekomen ons geloof in Gods beloften uit te spreken, dan zal dit ook doorwerken in ons gebedsleven. We zullen niet langer smeken om God als het ware te vermurwen, maar spreken vanuit de zekerheid dat Hij inderdaad antwoordt op ons gebed:

- 'Dit is de vrijmoedigheid, die wij tegenover Hem hebben, dat Hij, indien wij iets bidden naar zijn wil, ons verhoort. En indien wij weten, dat Hij ons verhoort, wat wij ook bidden, weten wij, dat wij de beden verkregen hebben, die wij van Hem hebben gebeden' (1 Johannes 5: 14,15).

Dit is bidden vanuit de innerlijke zekerheid die Gods Geest in ons werkt

op grond van zijn beloften, dit is bidden in geloof. Deze manier van bidden geschiedt uit zulk een sterke, innerlijke overtuiging, dat we al zeker zijn van de verhoring, voordat het antwoord er in feite is:

- 'Voorwaar, Ik zeg u, indien gij geloof hebt en niet twijfelt, zult gij niet alleen doen wat met de vijgenboom is gebeurd, maar zelfs indien gij tot deze berg zegt: Hef u op en werp u in de zee, het zal geschieden. En al wat gij in het gebed gelovig vragen zult, zult gij ontvangen' (Matteüs 21:21,22).

Geloof en gehoorzaamheid

Waarachtig geloof hoort gepaard te gaan met daden, waaruit dat geloof blijkt. Geloven is iets praktisch, het werkt iets uit in ons leven en bepaalt onze handel en wandel:

- 'Want in Christus Jezus vermag noch besnijdenis iets, noch onbesneden zijn, maar geloof, door liefde werkende' (Galaten 5:6).

Uiteraard moeten we de zaak niet omdraaien: geloof zal heus niet ontstaan doordat we dóen alsof we geloven. Maar als ons geloof écht is, zal het ons vaak aanmoedigen om overeenkomstig onze overtuiging te gaan handelen, vertrouwend in de

voorziening die de Heer ons als antwoord op dit 'handelen in geloof' schenken zal:

- 'Wilt gij weten, gij dwaze mens, dat het geloof zonder werken niets uitwerkt? Is onze vader Abraham niet uit werken gerechtvaardigd, toen hij zijn zoon Isaak op het altaar legde? Daaruit kunt gij zien, dat zijn geloof samenwerkte met zijn werken en dat dit geloof pas volkomen werd uit de werken' (Jakobus 2:20-22).

De Heer daagt ons uit om voor het geloof in ons geestelijk leven een belangrijke plaats in te ruimen, immers:

- 'Al wie op Hem zijn geloof bouwt, zal niet beschaamd uitkomen' (Romeinen 10:11).

basis studie

Geestelijk gezag

Een nieuw geslacht

Wie tot geloof komt, maakt zich los van de 'maatschappij' waarin hij leeft. Voortaan maakt hij deel uit van een nieuwe gemeenschap:

- 'Laat u behouden *uit dit verkeerde geslacht*.... Zij dan, die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen en op die dag werden ongeveer drieduizend zielen toegevoegd' (Handelingen 2:40,41).

De gelovige maakt deel uit van een groep mensen met wie hij gezamenlijk de Heer dienen mag:

- 'Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk *priesterschap*, een heilige *natie*, een *volk Gods ten eigendom*, om de grote daden te verkondigen' (1 Petrus 2:9).

Gelovigen vormen samen een 'geestelijk huisgezin' - wederzijdse acceptatie en onderlinge zorg voor elkaar staan daarbij centraal:

- 'Zo zijt gij dan geen vreemdelingen en bijwoners meer, *maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods*....' (Efeziërs 2:19).

De eerste christenen gaven met hun gemeenschapszin het goede voorbeeld voor een gezond gemeenteleven: *

- 'En zij bleven volharden bij het onderwijs der apostelen en de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden.... en voortdurend waren zij elke dag eendrachtig in de tempel, braken het brood aan huis en gebruikten hun maaltijden met blijdschap en

eenvoud des harten' (Handelingen 2:42,46).

Wederzijds respect

Gods Geest werkt in elk van de gemeenteleden afzonderlijk en staat er garant voor dat zij kunnen groeien in kennis en inzicht:

- 'Wat u betreft, de zalving, die gij van Hem ontvangen hebt, blijft op u en gij hebt niet van node, dat iemand u lere; maar *gelijk zijn zalving u leert over alle dingen, en waarachtig is en geen leugen, blijft in Hem, gelijk zij u geleerd heeft*' (1 Johannes 2:27).

Deze zekerheid werkt een grote ontspannenheid in de onderlinge verhoudingen. Voor elkeen geldt - hoe jong hij in het geloof ook is - dat God zélf hem inzicht schenken wil:

- 'Ik zal mijn wetten in hun verstand leggen, en Ik zal die in hun harten schrijven, en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn.... En niet langer zullen zij een ieder zijn medeburger, en een ieder zijn broeder leren, zeggende: Ken de Here, *want allen zullen zij Mij kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen*' (Hebreeën 8:10,11).

Tegelijkertijd mag elke gelovige het voorrecht genieten de ander te dienen met de gaven die de Heer hem schonk:

- 'En aan Hem ontleent het gehele lichaam als een welsluitend geheel en *bijgehouden door de dienst van al zijn geledingen naar de kracht, die elk lid op zijn wijze oefent*, deze groei des lichaams, om zichzelf op te bouwen in de liefde' (Efeziërs 4:16).
- 'God heeft evenwel het lichaam zó samengesteld, dat Hij meer eer gaf aan hetgeen misdeeld was, opdat er geen verdeeldheid in het lichaam zou zijn, *maar de leden gelijkelijk voor elkaar zouden zorgen*' (1 Corinthiërs 12:24,25).

Gezeggenheid

Waar het Gods gedachte is om ons, door middel van anderen om ons heen, te zegenen, is het zaak voor hun dienst aan ons geestelijk welzijn open te staan:

- 'Legt dan af alle kwaadwilligheid, alle bedrog, huichelarij, afgunst en alle kwaadsprekerij, en *verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk*, opdat gij daardoor moogt opwassen tot zaligheid, indien gij geproefd hebt, dat de Here goedertieren is' (1 Petrus 2:1-3).

Ware christelijke nederigheid uit zich dan ook in wederzijds respect:

- ‘Omgordt u *allen jegens elkander* met *nederigheid*, want God wederstaat de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade’ (1 Petrus 5:5).
- ‘Dankt te allen tijde in de naam van onze Here Jezus Christus God, de Vader, voor alles, *en weest elkander onderdanig in de vreze van Christus*’ (Efeziërs 5:20,21).

Door ongezeggenheid en gebrek aan wederzijds respect daarentegen zullen de gelovigen zich afsluiten voor het leven dat de Heer door de ander aan hen door wil geven:

- ‘*En ik, broeders, kon niet tot u spreken als tot geestelijke mensen, maar slechts als tot vleselijke, nog onmondigen in Christus*. Melk heb ik u gegeven, geen vast voedsel, want dat kondt gij nog niet verdragen. ja, dat kunt gij ook nu nog niet, want gij zijt nog vleselijk. Want als er onder u nijd en twist is, zijt gij dan niet vleselijk, en leeft gij niet als onveranderde mensen?’ (1 Corinthiërs 3:1-3).

In een klimaat van wederzijdse acceptatie echter zal het nodige begrip

bestaan om te corrigeren en gecorrigeerd te worden:

- ‘Ziet toe, broeders, dat bij niemand uwer een boos, ongelovig hart zij, door af te vallen van de levende God, *maar vermaant elkander dagelijks*, zolang men nog van een heden kan spreken, opdat niemand van u zich verharde door de misleiding der zonde’ (Hebreeënen 3:12,13).
- ‘Het woord van Christus wone rijkelijk in u, *zodat gij in alle wijsheid elkander leert en terechtwijst* en met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen zingende, Gode dank brengt in uw harten’ (Kolossenzen 3:16).

Gehoorzaamheid

Gods volk kenmerkt zich door een gezindheid van gezeggenheid en gehoorzaamheid - door de bereidheid om naar Gods spreken door anderen te luisteren en er ook naar te handelen. Op deze wijze moest reeds Johannes de Doper de Heer een volk toebereiden:

- ‘..... en velen der kinderen Israëls zal hij bekeren tot de Here, hun God. En hij zal voor zijn aangezicht uitgaan in de geest en de kracht van Elia, om de harten der vaders te keren tot de kinderen en *de ongehoorzamen tot de*

gezindheid der rechtvaardigen, ten einde voor de Here een weltoegerust volk te bereiden' (Lucas 1:16,17).

'Tot geloof komen' in bijbelse zin is dan ook meer dan met de waarheid instemmen, het is bereidheid tonen tot volledige overgave aan de wil van God. Het betekent: gehoorzaamheid.

- 'Wie in de Zoon *gelooft*, heeft eeuwig leven, doch wie aan de Zoon *on gehoorzaam is*, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem' (Johannes 3:36).
- 'Want ik zal het niet wagen van iets anders te spreken dan van hetgeen Christus door mij bewerkt heeft, *om heidenen tot gehoorzaamheid te brengen door woord en daad*, door kracht van tekenen en wonderen, door de kracht des Geestes' (Romeinen 15:18,19).

Jezus navolgen betekent dan ook leven vanuit zijn gezindheid:

- 'Laat die gezindheid bij u zijn, welke ook in Christus Jezus was.... In zijn uiterlijk als een mens bevonden, heeft Hij Zich vernederd en is *gehoorzaam geworden* tot de dood, ja, tot de dood des kruises.... Daarom, mijn geliefden, *gelijk gij te allen tijde gehoorzaam zijt*

geweest, blijft, niet alleen zoals in mijn tegenwoordigheid maar nu des te meer bij mijn afwezigheid, uw behoudenis bewerken met vreze en beven.... Doet alles zonder morren of bedenkingen

 (Filippenzen 2:5,8,12,14).

Niet zelden worden bij Gods kinderen gevoelens van onbehagen en rebellie door satan in hun gedachten geïnjecteerd, terwijl zij toch wel geneigd zijn tot gehoorzaamheid. Daartegen moet dan opgetreden worden met de 'wapenen van de Geest':

- 'zodat wij de redeneringen en elke schans, die opgeworpen wordt tegen de kennis van God, slechten, elk bedenkfel als krijgsgevangene brengen onder de gehoorzaamheid aan Christus, en gereed staan, zodra uw gehoorzaamheid volkomen is, alle ongehoorzaamheid te straffen' (2 Korinthiërs 10:5,6).

Gezag

Terwijl Gods Geest enerzijds door iedere gelovige afzonderlijk zijn gemeente bouwen wil, roept Hij anderzijds sommigen voor een speciale taak:

- 'Aan een ieder wordt de openbaring van de Geest gegeven tot welzijn

van allen En God heeft sommigen aangesteld in de gemeente’ (1 Korinthiërs 12:7,28).

Het is niet op grond van hun ‘bevoorrechte positie’, maar op grond van hun dienstbaarheid met de talenten die de Heer hun toevertrouwde, dat dezen in de gemeente aller respect genieten:

- ‘De koningen der volken voeren heerschappij over hen en hun machthebbers worden weldoeners genoemd. Doch gij niet alzo, maar de eerste onder u worde als de jongste en de *leider als de dienaar*’ (Lucas 22:25,26).

De ‘erkenning’ van deze dienaren kan dan ook nooit afgedwongen en opgelegd worden – hun ‘gezag’ wordt herkend uit hun inzet:

- ‘Wij verzoeken u broeders, hen, die onder u *zich moeite getroosten, die u leiden* in de Here en *u terechtwijzen*, te erkennen, en hen zeer hoog te schatten in liefde, om hun werk’ (1 Tessalonicenzen 5:12).
- ‘Nog een verzoek, broeders: gij weet van het huis van Stefanus *dat zij zich ten dienste van de heiligen gesteld hebben. Stelt u dan*

ook onder zulke mensen, en onder ieder, die medewerkt en werkt. Erkent dan zulke mensen’ (1 Korinthiërs 16:15,16,18).

- ‘De oudsten, die goede leiding geven, komt dubbel eerbewijs toe, vooral hun, die zich belasten met prediking en onderricht. Immers, de Schrift zegt: Gij zult een dorsende os niet muilbanden, en: De arbeider is zijn loon waard. Gij moet geen klacht tegen een oudste aannemen, tenzij er twee of drie getuigen zijn’ (1 Timotheüs 5:17-19).

‘Voorgangers’ onder Gods kinderen zijn waard ‘nagevolgd’ te worden -niet op grond van hun bevoorrechte positie, maar op grond van het woord dat zij brengen, hun goddelijke levenswandel en hun zorg voor de kudde:

- ‘Houdt uw voorgangers in gedachtenis, *die het woord Gods tot u hebben gesproken*; let op het einde van hun wandel en volgt hun geloof na’ (Hebreeën 13:7).
- ‘Gehoorzaamt uw voorgangers en onderwerpt u aan hen, want zij zijn het, *die waken over uw zielen, daar zij rekenschap zullen moeten afleggen*. Laten zij het met vreugde kunnen doen en niet al zuchtende, want dat zou u geen nut doen’ (Hebreeën 13:17).

- 'Evenzo gij, jongeren, onderwerpt u aan de oudsten. *Omgordt u allen jegens elkander met nederigheid,* want God wederstaat de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade. Vernedert u dan onder de machtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te zijner tijd' (1 Petrus 5:5,6).
- 'De oudsten onder u vermaan ik dan: hoedt de kudde Gods, die bij u is, niet gedwongen, maar uit vrije beweging, naar de wil van God, niet uit schandelijke winzucht, maar uit bereidwilligheid, *niet als heerschappijvoerend over hetgeen u ten deel gevallen is, maar als voorbeelden der kudde*' (1 Petrus 5:1-4).

basis studie

Discipelschap

Wie Jezus volgen wil, zal bereid moeten zijn om geheel zijn bestaan voor Hein en zijn Koninkrijk in te zetten; om desnoods afstand van al zijn rechten te doen:

- ‘Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijn vader en moeder en vrouw en kinderen en broeders en zusters, ja zelfs zijn eigen leven die kan mijn discipel niet zijn. Wie niet zijn kruis draagt en achter Mij komt, kan mijn discipel niet zijn.... Zo zal dus niemand van u, die niet afstand doet van al wat hij heeft, mijn discipel kunnen zijn’ (Lucas 14:26,27,33)

Discipelschap heeft te maken met discipline en zelfverloochening. Vandaar dat het geloofsleven in de bijbel getekend wordt als een wedloop die een volkomen inzet vraagt:

- ‘Ik loop dan ook niet maar in den blinde en ik ben geen vuistvechter, die zomaar in de lucht slaat. Neen, ik tuchtig mijn lichaam en houd het in bedwang, om niet, na anderen gepredikt te hebben, wellicht zelf afgewezen te worden’ (1 Korinthiërs 9:26 en 27).

Bi] geestelijke discipline gaat het om hetgeen het uitwerkt: onze inzetbaarheid in de dienst van de Heer, onze karaktervorming. Zoals onze ouders ons op het natuurlijke vlak opvoeden, zo voedt de leerer ons ook in geestelijke zin op:

- ‘Want zij hebben ons voor luttele dagen naar hun beste weten getuchtigd, maar Hij doet het tot ons nut, opdat wij deel verkrijgen aan zijn heiligheid. Want alle tucht schijnt op het ogenblik zelf geen

vreugde, maar smart te brengen, doch later brengt zij hun, die erdoor geoeffend zijn, een vreedzame vrucht, die bestaat in gerechtigheid' (Hebreeën 12:10,11).

Gebed

Een waar discipel van Jezus zal vóór alles, moeten leren een persoonlijk gebedsleven te ontwikkelen. Wat het ademen is voor het lichaam, is het gebed voor de inwendige mens: een behoefte, maar ook een noodzaak! Gebed is een gebod, gebedsloosheid is zonde!

- 'Wat mij betreft, het zij verre van mij, dat ik tegen de Here zou zondigen door op te houden voor u te bidden' (1 Samuël 12:23).
- 'Hij sprak een gelijkenis tot hen met het oog daarop, *dat zij altijd moesten bidden en niet verslappen*' (Lucas 18:1).
- '*Bidt zonder ophouden*' (1 Tessalonicenzen 5:17).
- 'Laten bij alles uw wensen *door gebed en smeking* bekend worden bij God' (Filippenzen 4:6).
- 'En bidt daarbij met *aanhoudend bidden en smeken* bij elke gelegenheid in de Geest, daartoe wakende met alle volharding' (Efeziërs 6:18).

De Heer wil niet alleen dat wij voor eigen noden bidden, maar ook voor de maatschappij waarin wij leven:

- '*Ik vermaan u dan allereerst smekingen, gebeden, voorbeden en dankzeggingen* te doen voor alle mensen, voor koningen en alle hooggeplaatsten, opdat wij een stil en rustig leven mogen leiden in alle godsvrucht en waardigheid' (1 Timotheüs 2:1,2).

Gebed dient een constante, innerlijke levenshouding te zijn:

- 'Maar gij, geliefden, bewaart uzelf in de liefde Gods, door uzelf op te bouwen in het allerheiligst geloof en *door te bidden in de Heilige Geest*, verwachende de ontferming van onze Here Jezus Christus ten eeuwigen leven' (Judas 20,21).

Bewust gebed vraagt echter ook om concrete planning, waarbij men zich wat tijd en plaats betreft duidelijk vastlegt:

- 'Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer, sluit uw deur en bid tot uw Vader in het verborgene; en uw Vader, die in het verborgene ziet, zal het u vergelden' (Mattheüs 6:6).

Geloof

Geen enkele zaak is in het geestelijke leven van alledag zo belangrijk als geloof. Geloof nu, is de 'zekerheid der dingen die men hoopt' - op grond van de vaste toezeggingen van Gods Woord:

- 'Zo is dan het geloof uit het horen, en het horen door het woord van Christus' (Romeinen 10:17).

Een waar discipel van de Heer kenmerkt zich door zijn liefde voor Gods Woord en zijn bereidheid om daar voortdurend mee bezig te zijn:

- 'Als gij in mijn woord blijft, zijt gij waarlijk discipelen van Mij en gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken' (Johannes 8:31).

Het is niet voldoende om van Gods Woord kennis te nemen, men zal het ook voortdurend dienen te overdenken:

- 'Dit wetboek mag niet wijken uit uw mond, *maar overpeins het dag en nacht*, opdat gij nauwgezet handelt overeenkomstig alles wat daarin geschreven is, want dan zult gij op uw wegen uw doel bereiken en zult gij voorspoedig zijn' (Jozua 1:8).
- 'Blijf gij echter bij wat u geleerd en toevertrouwd is, wel bewust van

wie gij het hebt geleerd, en dat gij van kindsbeen af de heilige schriften kent, die u wijs kunnen maken tot zaligheid door het geloof in Christus Jezus. *Elk van God ingegeven schriftwoord is ook nuttig om te onderrichten, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de gerechtigheid, opdat de mens Gods volkomen zij, tot alle goed werk volkomen toegerust'* (2 Timotheüs 3:14-16).

Getuigen

Wie Jezus als discipel volgen wil, zal bereid moeten zijn in woorden en daden van Hem te spreken:

- 'Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, hem zal ook Ik belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is; maar al wie Mij verloochenen zal voor de mensen, die zal ook Ik verloochenen voor mijn Vader, die in de hemelen is' (Mattheüs 10:32,33).

Hoe moeilijk de omstandigheden ook mogen zijn, altijd geeft de Heer zijn volgelingen vrijmoedigheid en wijsheid om duidelijk getuigenis voor Hem af te leggen:

- 'Maar vóór dit alles zullen zij de handen aan u slaan en u vervolgen, door u over te leveren in de

synagogen en gevangenissen, en u voor koningen en stadhouders te leiden om mijns naams wil. *Het zal voor u hierop uitlopen, dat gij zult getuigen.* Neemt u daarom in uw hart voor, niet vooraf te bedenken, hoe gij u zult verdedigen. Want *Ik zal u mond en wijsheid geven, welke al uw tegenstanders niet zullen kunnen weerstaan of weerleggen*' (Lucas 21:12-15).

- Wanneer de Trooster komt, die Ik u zenden zal van de Vader, de Geest der waarheid, die van de Vader uitgaat, zal deze van Mij getuigen; en gij moet ook getuigen, want gij zijt van het begin aan met Mij' (Johannes 15:26,27).

De Heer wil wijsheid en genade geven voor een krachtig getuigenis, maar dan moet bij zijn volgelingen wel de bereidheid aanwezig zijn om dit goddelijke mandaat ook te gehoorzamen:

- 'Want indien ik het evangelie verkondig, heb ik geen stof tot roemen. Immers, ik ben ertoe genooddaakt. Want wee mij, indien ik het evangelie niet verkondig! Want doe ik dit gewillig, dan heb ik aanspraak op loon; maar doe ik het niet uit eigen beweging, de taak

blijft mij toch opgedragen' (1 Korinthiërs 9:16,17).

Geven

Een waar discipel van Jezus maakt zijn natuurlijk leven bewust ondergeschikt aan het geestelijke. Hij zal de dingen van het leven van alle dag de juiste plaats in zijn leven geven. Immers:

- 'Maakt u dan niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten, of wat zullen wij drinken, of waarmee zullen wij ons kleden? Want naar al deze dingen gaat het zoeken der heidenen uit. Want uw hemelse Vader weet, dat gij dit alles behoeft. Maar zoekt eerst zijn Koninkrijk en zijn gerechtigheid en dit alles zal u bovendien geschonken worden' (Mattheüs 6:31-33).

Mag de gelovige zich door Gods zegen al in materiële voorspoed verheugen, het is om hierdoor een zegen voor zijn naaste te zijn en mee te werken aan de uitbreiding van Gods Koninkrijk:

- 'Hun, die rijk zijn in de tegenwoordige wereld, moet gij bevelen niet hooghartig te zijn, en hun hoop gevestigd te houden niet op onzekere rijkdom, doch op God, die ons alles rijkelijk ten gebruike geeft, *om wél te doen, rijk te zijn in*

goede werken, vrijgevig en mededeelzaam....’ (1 Timotheüs 6:17).

Een discipel van Jezus is bereid tezamen met anderen de last van de verantwoordelijkheid voor financiële steun op zich te nemen:

- ‘Want niet om anderen verlichting te schenken, wordt het u zwaar gemaakt, maar uit het oogpunt van billijkheid kome uw overvloed voor het ogenblik hun gebrek ten goede, opdat hun overvloed wederkerig uw gebrek ten goede zou komen en er zodoende gelijkheid zij, zoals er geschreven staat: die veel (verzameld had), had niet over en die weinig (verzameld had), had niet te kort’ (2 Korinthiërs 8:13--15).
- ‘Hij, die onderricht wordt in het woord, dele van alle goed mede aan wie dat onderricht geeft. Dwaalt niet, God laat niet met Zich spotten.... Laten wij niet moede worden goed te doen, want, wanneer het eenmaal tijd is, zullen wij oogsten, als wij niet verslappen’ (Galaten 6:6,7,9).
- ‘En vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet, want in zulke offers heeft God een welgevallen’ (Hebreeën 13:16).

Ook bij het geven zijn voor een discipel van de Heer orde en regelmaat van groot belang:

- ‘Elke eerste dag der week legge ieder uwer naar vermogen thuis iets weg, en hij spare dit op, opdat er niet eerst na mijn komst inzamelingen moeten gehouden worden’ (1 Korinthiërs 16:2).

Gemeenschap

Regelmatig contact met Gods kinderen is voor de harmonische ontwikkeling van het geloofsleven van een discipel van Jezus onmisbaar. Reeds de eerste christenen erkenden dat:

- ‘En zij bleven *volharden* bij het onderwijs der apostelen *en de gemeenschap*, het breken van het brood en de gebeden’ (Handelingen 2:42).

Gelovigen hebben elkaar nodig, zij leven van wederzijdse geestelijke steun die zij elkander kunnen bieden – buiten ‘het lichaam van Christus’ is er geen leven mogelijk:

- ‘Het oog kan niet zeggen tot de hand: ik heb u niet nodig, of ook het hoofd tot de voeten: ik heb u niet nodig. Ja, veeleer zijn die leden van het lichaam, welke het zwakst schijnen, noodzakelijk, en juist die

delen van het lichaam, welke wij minder in ere houden, bekleeden wij meer eervol.... God heeft evenwel het lichaam zo samengesteld, *dat.... de leden gelijkelijk voor elkander zouden zorgen*' (1 Korinthiërs 12:21-25).

Waar gelovigen zo voor hun geestelijk welzijn van elkaar afhankelijk zijn, kunnen zij zich niet aan de regelmatige bijeenkomsten met elkaar onttrekken:

- 'Laten wij op elkander acht geven om elkaar aan te vuren tot liefde en goede werken. Wij *moeten onze eigen bijeenkomst niet verzuimen*, zoals sommigen dat gewoon zijn, maar elkander aansporen, en dat des te meer, naarmate gij de dag ziet naderen.....' (Hebreeën 10:24,25).

basis studie

Het Israël Gods

Wat leefde in Gods hart vóór de grondlegging der wereld, wat waren zijn diepste verlangens? Zich een gezin te verwerven, een volk dat Hem zou toebehoren:

- 'Hij heeft ons immers in Hem uitverkoren vóór de grondlegging der wereld, opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor zijn aangezicht. *In liefde heeft Hij ons tevoren ertoe béstemd om als zonen van Hem te worden aangenomen door Jezus Christus*, naar het welbehagen van zijn wil' (Efeziërs 1:4).

Heel de loop der geschiedenis, heel Gods handelen met de mens door alle eeuwen heen, was slechts op één enkel gebeuren toegespitst: de komst van Christus door wie Hij Zich dit volk zou verwerven:

- '... Christus Jezus, die Zich voor ons heeft gegeven om ons vrij te maken van alle ongerechtigheid, en *voor Zich te reinigen een eigen volk, volijverig in goede werken*' (Titus 2:14).

Een zegen voor de wereld

Toen God Abraham riep om uit zijn eigen land weg te trekken naar een land dat Hij hem wijzen zou, sprak de Heer over de zegen die zijn nageslacht voor de wereld zou betekenen:

- 'Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en niet u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden' (Genesis 12:3).

Eeuwen later zou de apostel Paulus deze godsspraak aanhalen om uiteen te

zetten wat deze zegen in zou houden en voor wie zij bestemd zou zijn:

- ‘En de Schrift, die tevoren zag, *dat God heidenen uit geloof rechtvaardigt*, heeft tevoren aan Abraham liet evangelie verkondigd: In u zullen alle volken gezegend worden. *Zij, die uit het geloof zijn worden dus gezegend tezamen met de gelovige Abraham* (Galaten 3:8).

Het voortbestaan van Abrahams natuurlijke geslacht – het volk Israël - zou in Gods oog slechts één enkele betekenis hebben: de Zoon van de belofte voortbrengen naar het vlees, Jezus Christus. In Hem vinden al Gods beloften - gedaan aan het ‘zaad van Abraham’ hun vervulling, geen enkele uitgezonderd:

- ‘Nu erden aan Abraham beloften gedaan en aan zijn Zaad. Hij zegt niet: en aan zijn zaden, in het meervoud, maar in het enkelvoud, en aan uw zaad, dat wil zeggen: aan Christus’ (Galaten 3:16).

Israël als kanaal van zegen

Teneinde door de loop der geslachten tot de komst van zijn zoon in het vlees te geraken, vertrouwde de Heer Abrahams nageslacht kennis van zijn bedoelingen toe en omringde het niet zijn zegen:

- ‘Wat is dan het voorrecht valt de jood...? Velerlei in elk opzicht. In de eerste plaats toch dit, *dat hun de woorden Gods zijn toevertrouwd*’ (Rom. 3:1 en 2).
- ‘Zij zijn Israëlieten, hunner is de aanneming tot zonen en de heerlijkheid uit de verbonden en de wetgeving en de erediens en de beloften: hunner zijn de vaders en *uit hen is, wat het vlees betreft, de Christus*, die boven alles, God, te prijzen tot in eeuwigheid! Amen’ (Romeinen 9:4 en 5).

De Heer zegende Israël opdat het als eerste zijn wonderbaar plan met de mensheid zou leren kennen. Het is echter altijd Gods bedoeling geweest dat *héél de wereld* betrokken zou worden in de beloften die Hij Abraham en zijn nageslacht deed:

- ‘Daarom is het alles uit geloof, opdat het zou zijn naar de genade, en dus *de belofte zou gelden voor al het nageslacht*, niet alleen voor wie uit de wet, maar *ook voor wie uit het geloof van Abraham zijn, die de vader van ons allen is*, gelijk geschreven staat: Tot een vader van vele volken heb ik u gesteld’ (Romeinen 4:17).

Voor alle volken

Israël zou het instrument mogen zijn waardoor Gods plan aan de mensheid bekend gemaakt zou worden. Vanuit Jeruzalem zou de boodschap van het heil de wereld over moeten gaan, Salomo had al begrepen dat dit de betekenis van de tempel die hij bouwde, zou moeten zijn:

- ‘Ook wanneer een vreemdeling, die niet tot uw volk Israël behoort, terwille valt uw grote naam, uw sterke hand en uw uitgestrekte arm uit verren lande komt, en men komt bidden in dit huis, hoor Gij dan uit de hemel, de vaste plaats uwer woning, en doe naar alles wat de vreemdeling tot u roept, *opdat alle volken der aarde uw naam leren kennen, en u vrezen zoals uw volk Israël*, en weten dat uw naam uitgeroepen is over dit huis dat ik gebouwd heb’ (2 Kronieken 6:32 en 33).

De grote ontgoocheling

Helaas, Israël faalde! Het leefde weliswaar nauwgezet de wetten na die zijn identiteit als volk moesten garanderen, maar kon daarbij geen geloof opbrengen voor Gods plan met de wereld:

- ‘Wat zullen wij dan zeggen? Dit: heidenen, die geen gerechtigheid

najaagden, hebben gerechtigheid verkregen, namelijk gerechtigheid die uit geloof is. Doch Israël, hoewel het een wet ter gerechtigheid najaagde, is aan de wet niet toegekomen. Waarom niet? *Omdat het hierbij niet uitging van geloof, maar van vermeende werken*. Zij hebben zich gestoten aan de steen des aanstoots, gelijk geschreven staat: Zie, Ik leg in Sion een steen des aanstoots en een rots der ergernis, en wie op Hem zijn geloof bouwt zal niet beschaamd uitkomen’ (Romeinen 9:30-33).

Voor Israëls discriminerende opstelling tegenover de andere volken, bestond geen excuus. Het had kunnen weten dat het samen met de Knecht acs Heren aan wiens komst het als volk haar bestaan te danken had, de wereld mocht zegenen:

- ‘Ik, de Here, heb u geroepen in gerechtigheid, uw hand gevat, u behoed en u gesteld tot een verbond voor het volk, *tot een licht der natiën*: om blinde ogen te openen, om gevangenen uit de kerker te leiden, uit de gevangenis wie in duisternis gezeten zijn’ (Jesaja 42:6 en 7).
- ‘Het is te gering, dat gij Mij tot een knecht zoudt zijn om de stammen

van Jacob weder op te richten en de bewaarden van Israël terug te brengen: *Ik stel u tot een licht der volken, opdat mijn heil reike tot het einde der aarde*' (Jes. 49:6).

Jezus Zelf haakte op deze oudtestamentische opdracht in toen Hij Zich na zijn opstanding aan zijn volgelingen openbaarde:

- *'Aldus staat er geschreven, dat de Christus moest lijden en ten derde dage opstaan uit de doden, en dat in zijn naam moest gepredikt worden bekering tot vergeving der zonden aan alle volken, te beginnen bij Jeruzalem*' (Lucas 24:46 en 47).

Verworpen en aangenomen

Gehoorzaamheid aan het plan dat God door Jezus Christus door zijn volk wilde uitvoeren, zou het criterium zijn voor de vraag of men nog langer in Gods oog déél van dat volk zou blijven uitmaken:

- *'Mozes toch heeft gezegd: de Here God zal u een profeet doen opstaan uit uw broeders, gelijk mij: naar hem zult gij horen in alles wat hij tot u spreken zal; en het zal geschieden dat alle ziel die naar hem niet hoort, uit het volk zal*

worden uitgeroeid' (Handelingen 3:23).

Deze woorden, door de apostel Petrus na de pinksterdag gericht tot zijn eigen volksgenoten, zijn aan het overgrote deel van Israël bewaarheid geworden. Elke jood die Christus verwierp werd door God niet langer tot zijn eigen volk gerekend.

Desondanks is God met zijn volk doorgegaan. Echter slechts met diegenen van het natuurlijke nageslacht van Abraham, die geloof hechtten aan de profetieën die - door de eeuwen heen - spraken van het feit dat God vanuit Israël heel de wereld bij zijn volk betrekken zou. Het is vooral de apostel Paulus geweest die gegrepen werd door de boodschap voor de wereld waarvan de profeten in Israël slechts een vermoeden hadden:

- *'... het geheimenis van Christus dat ten tijde van vroegere geslachten niet bekend is geworden aan de kinderen der mensen, zoals het nu door de Geest geopenbaard is aan de heiligen, zijn apostelen, dit geheimenis, dat de heidenen mede-erfgenamen zijn, medeleden en medegenoten van de beloften in Christus Jezus door het evangelie'* (Efeziërs 14-6).

Terwijl Gods volk werd gedecimeerd, - doordat zovele joden die kennis van de beloften konden hebben, een dieper inzicht in Gods plan met Israël versmaadden - werden ontelbaren aan Gods oude volk toegevoegd: heidenen die hun geloof vestigden op Jezus Christus, die altijd al de reden van het bestaan van dit volk was geweest. Deze heidenen werden in liet oude Israël ingelijfd! Tegen hen kon Paulus zeggen:

- ‘... bedenkt dat gij, die vroeger heidenen waart naar het vlees... dat gij te dien tijde zonder Christus waart, *uitgesloten van het burgerrecht Israëls* en vreemd aan de verbonden der belofte, zonder hoop en zonder God in deze wereld. *Maar thans in Christus Jezus zijt gij, die eertijds veraf waart, dichtbij gekomen door het bloed van Christus*’ (Efeziërs 2:13).

Burgerrecht

Grootser voorrecht is nauwelijks denkbaar. God verklaart de gelovige heiden tot burger van Israël! Hij krijgt deel aan de verbonden der beloften. Al Gods oorspronkelijke beloften aan Israël worden ook op hém van toepassing verklaard, omdat hij in dit Israël het vólle burgerrecht geniet. Van hem kan dan ook gezegd worden:

- ‘Zo zijt gij dan geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods...’ (Ef. 2:19).

Het volk waar God zijn beloften aan verbindt bestaat nu niet meer slechts uit (gelovige) joden, maar uit allen die hun geloof op Hem richten:

- ‘Want niet hij is een jood die het uiterlijk is, en niet dat is de besnijdenis wat uiterlijk, aan het vlees geschiedt, *maar hij is een jood, die het in het verborgen is, en de ware besnijdenis is die van het hart*, naar de Geest, niet naar de letter’ (Romeinen 2:28).

Hoop voor Israël

God ontfermt Zich over de heidenen die door het oude Israël in zijn hoogmoedswaan gediscrimineerd werden:

- ‘Ik zal niet-mijn-volk noemen: mijn-volk, en de niet-geliefde: geliefde. En het zal geschieden ter plaatse, waar tot hen gezegd was: gij zijt mijn volk niet, daar zullen zij genoemd worden: zonen van de levende God’ (Rom. 9:26).

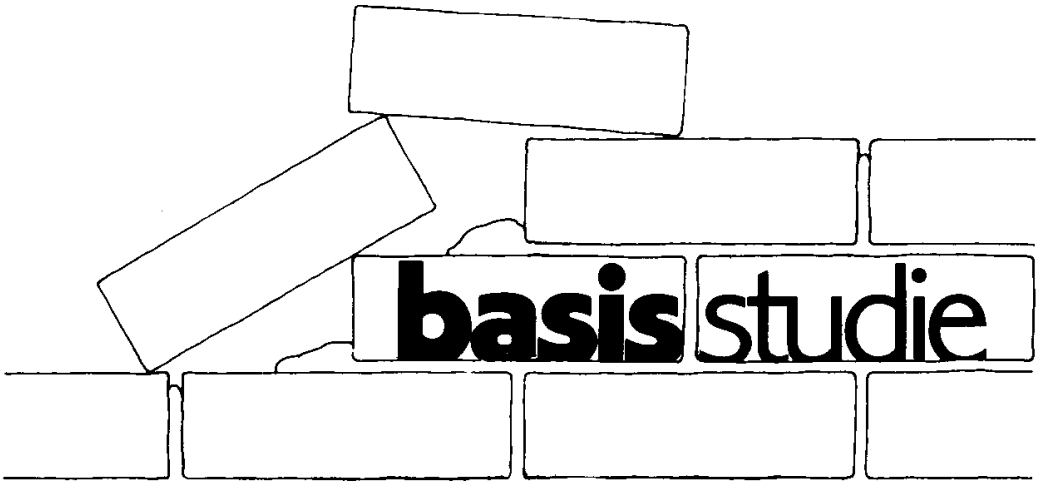
Ook de ongelovige jood wil de Heer echter genadig zijn, en hem het

burgerrecht in het oude Israël
herschikken:

- 'Ook zij zullen, wanneer zij niet bij hun ongelooft blijven, weder geënt worden; God is immers bij machte hen opnieuw te enten' (Romeinen 11:23).

God wil jood en heiden barmhartig zijn en hun beiden een plaats in zijn ware volk inruimen, het Israël Gods:

- 'Want besneden zijn of niet besneden zijn betekent niets, maar of men een nieuwe schepping is. En allen, die zich naar die regel zullen richten - vrede en barmhartigheid kome over hen, en ook over het Israël Gods' (Galaten 6:16).

Levensvernieuwing

Onze verantwoordelijkheid

Gods genade en kracht die tot levensvernieuwing leiden, blijken in rijke mate beschikbaar. Maar toch ligt er ook bij de gelovige zelf een grote verantwoordelijkheid:

- 'Want zijn maaksel zijn wij, in Christus Jezus *geschapen om goede werken te doen*, die God tevoren bereid heeft, *opdat wij daarin zouden wandelen*' (Efeziërs 2: 10).

In Christus geschapen om goede werken te doen! Op een eerste ervaring van het nieuwe leven dat God werken wil, hoort een zich bewust vernieuwende levenswandel te volgen:

- 'Nu gij Christus Jezus, de Here, aanvaard hebt, *wandelt in Hem, geworteld en dan opgebouwd wordend in Hem, bevestigd*

wordend in het geloof,'
(Kolossenzen 2:6,7).

Beeldspraak

Het is belangrijk oog te krijgen voor de betekenis van de begrippen die de bijbel gebruikt om de levensvernieuwing bij de gelovige te omschrijven. Deze innerlijke omkeer kan slechts in beeldspraak worden uitgedrukt:

- '*Een nieuw hart* zal Ik u geven en *een nieuwe geest* in uw binnenste, het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven' (Ezechiël 36:26).

Deze goddelijke 'operatie' is uiteraard alleen geestelijk te verstaan. De twee 'harten' spreken van twee totaal verschillende levensinstellingen. Het

nieuwe hart spreekt van een nieuwe gezindheid! Van geestelijke fijngevoeligheid die in de plaats gekomen is van innerlijke verharding. Dezelfde beeldspraak komt naar voren in de tekst:

- *'Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen'* (2 Korinthiërs 5:17).

De les is duidelijk: het oude is nieuw geworden! Er heeft een proces van verandering plaatsgevonden.

De oude mens, het vlees, de wereld en de duivel

In verschillende bewoordingen nu, probeert het Nieuwe Testament duidelijk te maken wat deze levensvernieuwing nu precies inhoudt. Het gebruikt daarbij begrippen die alle een bepaald aspect van dezelfde zaak naar voren brengen: de oude mens, het vlees, de wereld, de duivel en zijn zondemachten. Deze begrippen mogen echter niet los van elkaar worden gezien. Ze werpen elk voor zich een eigen licht op diverse kanten van één en dezelfde zaak. Zo worden in één adem de boze geesten en 'het vlees' als synoniemen genoemd in een tekst als:

- 'Ook u, hoewel gij dood waart door uw overtredingen en zonden,

waarin gij vroeger gewandeld hebt *overeenkomstig de loop dezer wereld, overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest die thans werkzaam is* in de kinderen der ongehoorzaamheid, - trouwens, ook wij allen hebben vroeger daarin verkeerd, in *de begeerten van ons vlees, handelende naar de wil van het vlees en van de gedachten*' (Efeziërs 2:1-3).

Ook Jakobus noemt in één adem begrippen als de wereld, het vlees en de duivel:

- 'Dat is niet de wijsheid, die van boven komt, maar zij is *aards, ongeestelijk* (vleselijk), *duivels*' (Jakobus 3:15).

De oude mens

De apostel Paulus spreekt in verband met levensvernieuwing over 'de oude mens' en 'de nieuwe mens'. Wat moet men zich daarbij voorstellen? Twee zielen in een enkele borst? Zeker niet. Ook hier bezigt de apostel beeldspraak; hij omschrijft hiermee twee verschillende geesteshoudingen van waaruit de gelovige leven kan:

- 'Dit zeg ik dan en betuig ik in de Here, dat gij niet langer moogt wandelen, zoals ook de heidenen

wandelen, in de ijdelheid van hun denken, verduisterd in hun verstand, vervreemd van het leven Gods om de onwetendheid, die in hen heerst, om de verharding van hun hart' (Efeziërs 4:17,18).

Deze manier van leven nu noemt hij 'de oude mens', het is de oude mentaliteit van waaruit de gelovige vroeger leefde:

- 'Gelijk dit de waarheid is in Jezus, dat gij, *wat uw vroegere wandel betreft, de oude mens aflegt*, die ten verdere gaat, naar zijn misleidende begeerten' (Efeziërs 4:21,22).

Dat de apostel hierbij denkt aan een proces van verandering van 'oud' naar 'nieuw', blijkt uit de voortzetting van zijn betoog:

- 'dat gij verjongd wordt door de geest van uw denken, *en de nieuwe mens aandoet*, die naar de wil van God geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heiligheid' (Efeziërs 4:23,24).

De 'oude mens' is dan ook geen 'oude natuur' die men in zich ronddraagt naast een 'nieuwe natuur' die men erbij gekregen heeft, maar een bepaalde

manier van denken en handelen, waarvan men zich nog niet helemaal vrij gemaakt heeft:

- 'Maar thans moet ook gij dit alles wegdoen: toorn, heftigheid, kwaadaardigheid, laster en vuile taal uit uw mond. Liegt niet meer tegen elkander, *daar gij de oude mens met zijn praktijken afgelegd, en de nieuwe aangedaan hebt, die vernieuwd wordt tot volle kennis naar het beeld van zijn Schepper*, waarbij geen onderscheid is tussen Griek en jood, besneden of onbesneden, barbaar en Skyth, slaaf of vrije, maar alles en in allen is Christus' (Kolossenzen 3:8-11).

Wie zich van de oude mens, zijn oude manier van denken en handelen, vrij wil maken, mag zich vastklemmen aan de zekerheid dat de Heer door zijn dood daarvoor de basis heeft gelegd:

- 'wetende, dat gij niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, *zijt vrijgekocht van uw ijdele wandel die u van de vaderen overgeleverd is*, maar met het kostbare bloed van Christus, als van een onberispelijk en vlekkeloos lam' (1 Petrus 1: 18,19).

Het vlees en de wereld

Zoals het begrip 'oude mens' duidt op een aangeleerde manier van denken en handelen, zo wijst het begrip 'het vlees' op het natuurlijke, lichamelijke bestaan van de mens in deze wereld:

- 'Met Christus ben ik gekruisigd, en toch leef ik, dat is, niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij. En voor *zover ik nu nog in het vlees leef*, leef ik door het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en Zich voor mij heeft overgegeven' (Galaten 2:20).

Onze lichamelijkheid vormt voor God een instrument waardoor Hij in deze wereld zijn aanwezigheid en zijn gerechtigheid kan uiten:

- 'En stelt *uw leden* als wapenen der gerechtigheid ten dienste van God' (Romeinen 6:13).
- 'Ik vermaan u dan, broeders, met beroep op de barmhertigheden Gods, *dat gij uw lichamen stelt tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer*: dit is uw redelijke eredienst' (Romeinen 12:1).

Onze lichamelijkheid zal dus zeker niet als 'zondigheid' mogen worden aangeduid. Integendeel:

- '*Het lichaam* is niet voor de hoererij, *doch voor de Here, en de Here voor het lichaam*.... Of weet gij niet, dat uw lichaam *een tempel is* van de Heilige Geest, die in u woont, die gij van God ontvangen hebt, en dat gij niet van uzelf zijt? Want gij zijt gekocht en betaald. *Verheerlijkt dan God met uw lichaam*' (1 Korintiërs 6:13,19,20).

Hoewel de Heer de mens voor de ontplooiing van zijn natuurlijke bestaan rijke mogelijkheden meegaf - zijn karakter, zijn talenten, zijn natuurlijke behoeften - was het Gods bedoeling niet, dat de mens zich uitsluitend door zijn natuurlijke verlangens zou laten leiden. Zij dienen geplaatst te worden onder de tucht van Gods Geest:

- 'Indien gij naar het vlees leeft, zult gij sterven; maar *indien gij door de Geest de werkingen des lichaams doodt, zult gij leven*. Want allen die door de Geest Gods geleid worden, zijn zonen Gods' (Romeinen 8:13,14).

Het blijkt voor een christen mogelijk te zijn om te leven vanuit de 'gezindheid van het vlees'. Hij kan zó in het natuurlijke leven opgaan, dat Gods Geest Zich bedroefd moet terugtrekken:

- *'De gezindheid van het vlees is vijandschap tegen God; want het onderwerpt zich niet aan de wet Gods; trouwens, het kan dat ook niet: zij, die in het vlees zijn, kunnen Gode niet behagen. Gij daarentegen zijt niet in het vlees, maar in de Geest, althans, indien de Geest Gods in u woont'* (Romeinen 8:7,8).

Wie als christen voornamelijk leeft voor natuurlijk zingenot, zich egocentrisch en egoïstisch aan het natuurlijke leven vastklemt, zal daarvan de gevolgen ondervinden:

- *'Dwaalt niet, God laat niet met Zich spotten. Want wat een mens zaait, zal hij ook oogsten. Want wie op de akker van zijn vlees zaait, zal uit zijn vlees verderf oogsten, maar wie op de akker van de Geest zaait, zal uit de Geest eeuwig leven oogsten'* (Galaten 6:7,8).

Gods kinderen mogen leren zich niet langer te laten beheersen door allerlei uit de hand lopende impulsen en driften, maar deze te stellen onder de leiding van Gods Geest:

- *'Dit bedoel ik: wandelt door de Geest en voldoet niet aan het begeren van het vlees. Want het begeren van het vlees gaat in tegen*

de Geest en dat van de Geest tegen het vlees - want deze staan tegenover elkander - zodat gij niet doet wat gij maar wenst' (Galaten 5:16,17).

De wereld

Het gedragspatroon van de mens wordt voor een groot deel door zijn opvoeding, zijn aanleg, maar ook door zijn omgeving bepaald. We passen ons allicht aan aan de (denk)wereld van degenen die om ons heen leven:

- *'Ook u, hoewel gij dood waart door uw overtredingen en zonden, waarin gij vroeger gewandeld hebt overeenkomstig de loop dezer wereld'* (Efeziërs 2:1,2).

God wil echter dat zijn kinderen een eigen levenspatroon ontwikkelen dat bij hen past:

- *'En wordt niet gelijkvormig aan deze wereld, maar wordt hervormd door de vernieuwing van uw denken, opdat gij moogt erkennen wat de wil van God is, het goede, welgevallige en volkomene'* (Romeinen 12:2).

Waar de mentaliteit die in onze omwereld heerst zich aan ons opdringt, dient er telkens weer een positiebepaling plaats te vinden:

- *'Hebt de wereld niet lief en hetgeen in de wereld is. Indien iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem'* (1 Johannes 2:15).

De geesteshouding van de wereld om ons heen wordt gekenmerkt door zingenot, hebzucht en prestatiedrang:

- *'Want al wat in de wereld is: de begeerte des vlezes, de begeerte der ogen en een hovaardig leven, is niet uit de Vader, maar uit de wereld. En de wereld gaat voorbij en haar begeren, maar wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid'* (1 Johannes 2:16,17),

De 'wereld' is voor de gelovige de levensstijl die hem door de massa opgedrongen wordt. Als een kind des lichts dient hij zich te distantiëren van de duisternis die op deze wijze op hem afkomt:

- *'Laat niemand u misleiden met drogredenen, want door zulke dingen komt de toorn van God over de kinderen der ongehoorzaamheid. Doet dan niet met hen mede. Want gij waart vroeger duisternis, maar thans zijt gij licht in de Here; wandelt als kinderen des lichts.... En neemt geen deel aan de onvruchtbare werken der duisternis,*

maar ontmaskert ze veeleer, want het is zelfs schandelijk om te noemen, wat heimelijk door hen wordt verricht' (Efeziërs 6-8; 11, 12).

- *'Voegt u, als gehoorzame kinderen, niet naar de begeerten uit de lijd uwer onwetendheid, maar gelijk Hij, die u geroepen heeft, heilig is, wordt zo ook gijzelf heilig in al uw wandel'* (1 Petrus 1:14,15).

Bij alle (psychologische en geestelijke) druk die op Gods kinderen wordt uitgeoefend om zich met wereldse normen en gedragspatronen te conformeren, mogen zij toch een innerlijke spankracht ervaren die ben daar boven uittilt:

- *'Ik heb hun uw woorden gegeven, en de wereld heeft hen gehaat omdat zij niet uit de wereld zijn, gelijk ik niet uit de wereld ben. Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor de boze. Zij zijn niet uit de wereld, gelijk Ik niet uit de wereld ben'* (Johannes 17:14-16).
- *'In de wereld lijdt gij verdrukking, maar houdt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen'* (Johannes 16:33).

De tegenstander

Het Nieuwe Testament legt er de nadruk op dat het de duivel is, die als bewerker van de zonde moet worden gebrandmerkt. Hij wordt er afgeschilderd als een vijandige macht, die de mens overheerst en onder zijn slavernij tot zonde prest:

- ‘Geloofd zij de Here, de God van Israël, want Hij heeft omgezien naar zijn volk en heeft het verlossing gebracht *om ons te redden van onze vijanden en uit de hand van allen, die ons haten (op)dat Hij ons zou geven, zonder vreze, uit de hand der vijanden verlost, Hem te dienen in heiligheid en gerechtigheid voor zijn aangezicht, al onze dagen*’ (Lucas 1:68,71,74,75).

Zelfs Jezus heeft ervaren dat de oorsprong van alle verzoeking bij de duivel ligt. Hij heeft dit zelf doorleefd:

- ‘Toen werd Jezus door de Geest naar de woestijn geleid *om verzocht te worden door de duivel* En nadat Hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, kreeg Hij ten laatste honger. *En de verzoeker kwam....*’ (Matteüs 4:1-3).

De gelovige wordt dan ook opgeroepen om de strijd aan te binden met de

machten die hem tot zonde willen verleiden en pressen:

- ‘Doet de wapenrusting Gods aan, om te kunnen standhouden tegen de verleidingen des duivels; *want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten*’ (Efeziërs 6:11,12).

Hoezeer de duivel echter ook tot zonde prest, Jezus kwam om zijn macht te verbreken:

- ‘Wie de zonde doet, is uit de duivel, want de duivel zondigt van den beginne. *Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou*’ (1 Johannes 3:8).

Overwinning

Waar Gods kinderen op velerlei wijzen geconfronteerd worden met krachten die hun levensvernieuwing in de weg staan, is het zaak deze te bestrijden. Wie wil afrekenen met ‘de oude mens’, en ‘de nieuwe mens’ wil aandoen, zal moeten leren onderscheiden op welke fronten zijn leven nog beheerst wordt door oude denk- en gedrag patronen,

en hij zal moeten besluiten daarmee te breken:

- 'Voegt u, als gehoorzame kinderen, niet naar de begeerten uit de tijd uwer onwetendheid, maar *gelijk Hij, die u geroepen heeft, heilig is, wordt zo ook gijzelf heilig in al uw wandel*' (1 Petrus 1:14,15).

Waar de natuurlijke begeerten door misleiding en pressie van de vijand van de wil van God worden losgemaakt, dient de gelovige zich bewust te worden, dat de boze elke aanspraak op zijn natuurlijke verlangens verloren heeft:

- 'Daar Christus dan naar het vlees geleden heeft, moet ook gij u wapenen met dezelfde gedachte, *dat, wie naar het vlees geleden heeft, onttrokken is aan de zonde, om niet meer naar de begeerten van mensen, maar naar de wil van God de tijd, die nog rest in het vlees, te leven*. Want er is tijd genoeg voorbijgegaan met het volbrengen van de wil der heidenen' (1 Petrus 4:1-3).

Hij zal zich ook bewust moeten afwenden van alles waardoor het natuurlijke leven op een ongezonde manier overtrokken wordt:

- 'Geliefden, ik vermaan u als bijwoners en vreemdelingen, *dat gij u onthoudt van de vleselijke begeerten, die strijd voeren tegen uw ziel*' (1 Petrus 2:11).

Wie te worstelen heeft met beïnvloeding vanuit zijn omgeving, zal daarin een bewuste keus moeten maken:

- 'Overspeligen, weet gij niet, dat de vriendschap met de wereld vijandschap tegen God *is? Wie dus een vriend der wereld wil zijn, wordt metterdaad een vijand van God*. Of meent gij, dat het schriftwoord zonder reden zegt: De geest, die Hij in ons deed wonen, begeert Hij met jaloersheid?' (Jakobus 4:4,5).

Waar machten verleiden en pressen - en zij spelen hun rol in alle verzoeking, geen enkele uitgezonderd - is het zaak deze te weerstaan in de naam van de Heer:

- 'Geraakt gij in toorn, zondigt dan niet: de zon mag niet over een opwelling van uw toorn ondergaan; *en geeft de duivel geen voet*' (Efeziërs 4:26,27). 'Onderwerpt u dus aan God, maar *biedt weerstand aan de duivel, en hij zal van u vlieden*' (Jakobus 4:7).